

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.I.35.409/2012/4.szám

A Kúria a dr. Veres András ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Ivanovits Andrea ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében az Egri Törvényszék 2012. március 8-án kelt 13.K.30.190/2011/4. sorszámú jogerős ítélete ellen az alperes részéről 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria az Egri Törvényszék 13.K.30.190/2011/4. számú ítéletét, valamint az alperes 217/1001/964/9/2009. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint elsőfokú és 10.000 (tízezer) felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt kereseti és a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a nemzeti vidékfejlesztési terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap garanciarészlege társfinanszírozásában megvalósuló agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételére nyújtott be kérelmet a mezőgazdasági hatósághoz, amely annak 2005. augusztus 10-én kelt 1019089031 számú határozatával helyt adott, és az integrált ültetvény elnevezésű célprogramban a felperes részére 12,18 ha területnagyság után ítélte meg támogatást. Ezen határozat alapján a felperes már 2005. októberében 1.163.134 Ft támogatási összegben részesült a 2004-2005. gazdasági év vonatkozásában. Ezt követően folyamatosan - gazdasági évenként lényegében azonos nagyságrendű - támogatásokban részesült. A felperes 2009. május 7-én nyújtotta be a 2008-2009. gazdasági évre a kifizetés iránti kérelmét, amelyet az első fokú hatóság adminisztratív ellenőrzés

alá vont, és ennek eredményeképpen 2010. május 14-én meghozott 217/1001/964/6/2009. iktatószámú első fokú határozatával elutasított. Megállapította ugyanis, hogy a kifizetési kérelemben szereplő jóváhagyható terület kisebb, mint amire az ügyfél 5 éves kötelezettségvállalást tett, az eltérés meghaladja a 20%-ot. Az első fokú határozat táblázatos formában mutatta be az egyes mezőgazdasági parcellák ellenőrzésének eredményeit, majd az elutasítás jogalapjaként pedig hivatkozott az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap garanciarészlege társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 131/2004. (IX.11.) FVM rendelet (továbbiakban: R.1.), az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap garanciarészlege társfinanszírozásában megvalósuló agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 150/2004. (X.13.) FVM rendelet (továbbiakban: R.2.) rendelkezéseire, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.), valamint a mezőgazdasági agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (továbbiakban: Tám.tv.) rendelkezéseire.

A felperes az első fokú határozattal szembeni fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az R.2. 36. §-a csupán annyi feltételt állapít meg a területtel kapcsolatban, hogy a legkisebb támogatható területnagyság 0,5 ha lehet. Hangsúlyozta, hogy valóban csupán 9,83 ha területre igényelt támogatást, de ezzel a jogszabályi követelményeknek eleget tett. Álláspontja szerint az a körülmény, hogy nem vette igénybe a kérhető maximális összeget, nem értékelhető terhére, ezzel ő támogatási összegről mondott le, miután az általa kitűzött és elérni kívánt cél ilyen módon is megvalósítható. Rögzítette még, hogy a 796/2004. EK rendelet 51. cikke a túlzott mértékű bejelentések esetén kíván szankciókat alkalmazni a pályázókkal szemben, ő azonban nem nagyobb, hanem kisebb területnagyságra igényelt támogatást, mint amekkorára jogszabályi lehetősége lett volna.

Az alperes 217/1001/964/9/2009. iktatószámú határozatával az első fokú határozatot 2011. február 3-án helybenhagyta. Rögzítette, hogy a felperes esetében a célprogramban 12,18 ha támogatott terület szerepel, amely egyben a kötelezettségvállalással érintett területnagyság. Az alperes a másodfokú határozatában rendszerszerűen bemutatta azokat a jogszabályokat, amelyek alapján álláspontja szerint a felperes nem jogosult a támogatás igénybevételére. Így utalt az R.2. (2) bekezdés 1) pontjára, amely a támogatási időszakot 5 évben jelöli meg, az R.2. 10. § (1)-(2) bekezdésére, amely kimondja, hogy a támogatásra jogosultnak az általa önkéntesen vállalt egyes célprogramok előírásait a támogatási időszak teljes időtartama alatt be kell tartania, valamint a Bizottság 796/2004. EK rendeletének 12. cikkére, mely

szerint az egységes kérelemnek a támogatási jogosultság megállapításához szükséges minden információt tartalmaznia kell, így: a mezőgazdasági üzem összes mezőgazdasági parcellájának azonosításához szükséges adatokat, tehát területnagyságot, elhelyezkedést, a hasznosítás módját is rögzíteni kell, és az ún. W0091-es számú egységes területalapú kérelem módosítás 18. számú nyilatkozatának 1. pontja a),b),d) alpontjai szerint a kérelemben szolgáltatott adatoknak meg kell felelniük a valóságnak. A kérelemben a Tanács 73/2009. EK rendelete 19. cikkében foglaltaknak megfelelően az összes használatban lévő mezőgazdasági területparcellát fel kell tüntetni. A felperes a kérelem benyújtásakor a nyilatkozat tartalmát magára nézve elfogadta, ezt követően területcsökkentést nem jelentett be az MVH-nak, így a támogatási határozatban megállapított területnagyság figyelembevételével történt a támogatás meghatározása. Utalt még az alperes a Bizottság 796/2004. EK rendelet 51. cikkére, amely a túlzott mértékű bejelentésekkel kapcsolatos szankciókat tartalmazza, különös tekintettel a 20%-ot meghaladó eltérésre, amikor az érintett termékcsoportha területalapú támogatás nem adható. Jelen esetben a támogatási határozatban szereplő 12,18 ha-os területnagyság és a felperesi kérelemben szereplő 9,83 ha közötti különbség 2,35 ha, amely több, mint 20%. Így a nevezett célprogramban a felperes részére helyesen került megállapításra a szankció, azaz a támogatás elutasítása. Közölte még az alperes, hogy a fellebbezési eljárásban nem volt mód annak vizsgálatára, hogy a kifizetési kérelemben a felperes valós szándékból jelölt meg kevesebb területet vagy tévedésből igényelte azt, ugyanis a kifizetési kérelem valóságnak megfelelő kitöltése a kérelmező felelőssége. A támogatási határozat önmagában nem jogosítja fel a mezőgazdasági termelőt a támogatásra, arra csak akkor jogosult, ha a kifizetési kérelmét megfelelő adattartalommal nyújtja be a kötelezettségvállalással érintett területekre. E körben a jogszabályok méltányosság gyakorlását nem teszik lehetővé.

A felperes a jogerős alperesi határozatot keresettel támadta, melyben arra hivatkozott, hogy tévedésből nem 12,18 ha, csak 9,83 ha után igényelt támogatást. Álláspontja szerint azonban ennek nem lehetett volna az a jogkövetkezménye, amelyet az alperes alkalmazott. A felperes utalt a 796/2004. EK Bizottsági rendelet 51. cikkére, valamint az R.2. 17. § (7) bekezdésére és rögzítette, hogy az alperes a túlzott mértékű bejelentések esetén alkalmazandó támogatáscsökkentések és kizárások elnevezésű eljárást és az azzal járó szankciót alkalmazta esetében, noha ő nem vett igénybe túlzott mértékű támogatást és nem is tett túlzott mértékű bejelentést. A felperes álláspontja szerint jelen ügyben az EK rendelet 50. cikk (3) bekezdését kellett volna alkalmazni, továbbá kifogásolta az alperes számítási módszerét is, ugyanis az eltérés nem haladja meg a 20%-ot, az csupán 19,3%. Azzal, hogy kisebb földterület vonatkozásában érvényesítette jogait, önmagában támogatástól esett

el, amely éppen elég súlyú kár ahhoz, hogy még a maradék támogatást is elveszítse. Nem fedí a valóságot, hogy a felperes kisebb területre igényelt támogatást és ezért nem tudja megvalósítani az általa önkéntesen vállalt célprogramok előírásait. A felperes betartotta az általa önként vállalt integrált ültetvény célprogramban foglaltakat, különös tekintettel arra, hogy a földek egységes művelés alatt állnak. Ezt bizonyítja a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal részére évenként megküldött gazdasági napló. A Mezőgazdasági Hivatalnak lehetősége lett volna helyszíni ellenőrzést lefolytatni annak érdekében, hogy megállapítsa, a felperes valóban eleget tud-e tenni önként vállalt kötelezettségének. Ehhez képest csupán adminisztratív ellenőrzést folytatott. Minderre tekintettel kérte a felperes az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és a hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését annak érdekében, hogy a felperes részére jogosan járó agrár-környezetgazdálkodási támogatás kifizetésre kerüljön.

Az alperes a határozati indokaira tekintettel a kereset elutasítását kérte.

Az Egri Törvényszék 13.K.30.190/2011/4. számú ítéletével az alperes határozatát az első fokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. A bíróság osztotta a felperes azon álláspontját, hogy helytelenül alkalmazta az alperes a túlzott mértékű bejelentésre vonatkozó, a 796/2004. EK rendelet 51. cikkében foglalt szankciókat. A bíróság álláspontja szerint a felperes esetében nem túligénylés történt, hanem az ellenkezője, ezért - ahogyan arra a felperes is hivatkozott - az 50. cikket kellett volna alkalmazni. Ez előírja, hogy a területalapú támogatási rendszerek keretében benyújtott támogatási kérelmek esetében, ha a terménycsoport tényleges területe nagyobb, mint a támogatási kérelemben bejelentett terület, a támogatás kiszámításához a bejelentett területet alkalmazzák. A bíróság megítélése szerint az alperesnek a felperes által ténylegesen bejelentett 9,83 ha alapján kellett volna a támogatást megállapítania. Az új eljárásban ennek alapján kell a támogatási összeget kiszámítani.

A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a Pp. 275. § (4) bekezdésben foglaltak alapján hatályon kívül helyezni a jogerős ítéletet és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hozni, abban a felperes keresetét elutasítani. Az alperes részletesen ismertette a történeti előzményeket, az általa az ügyben relevánsnak ítélt jogszabályok felsorakoztatásával. Rögzítette, hogy az ügyben ténykérdés, és azt maga a felperes sem vitatta, hogy csupán tévedésből jelölt meg kevesebb területet, mint ami az eredeti támogatási határozatban szerepelt. Megjegyezte, hogy

az első fokú bíróság számítása sem helyes a 20% vonatkozásában, de ami lényeges, hogy az ítélet hangsúlyozottan hivatkozik a 796/2004. EK rendelet 50. cikkére, mint a döntés alapjára, ugyanakkor ez a rendelkezés a támogatási kérelmekre vonatkozik. A perbeni esetben pedig kifizetési kérelemről van szó, az 50. cikk tehát jelen esetben nem alkalmazható. Az alperes szerint az alul-igénylés megítélésében a bírói gyakorlat is következetes, hogyha az ügyfél kisebb területre nyújtja be kifizetési kérelmét, akkor nem tesz eleget teljes mértékben a kötelezettségvállalásnak, aminek a támogatási időszak teljes tartama alatt eleget kell tennie. A perben alkalmazandó és a jogvitát eldöntő jogszabály tehát az R.2. 10. § (1)-(2) bekezdése és a 796/2004. EK rendelet 51. cikk (1) bekezdése. Kérte ennek figyelembevételével felülvizsgálni az első fokú ítéletet, és megállapítani, hogy a kifizetési kérelem elutasítása érdemben helyes volt. Másodlagosan az első fokú bíróság új eljárásra utasítását kérte az alperes.

A felperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Rögzítette, hogy a felperes az 5 év alatt eleget tett kötelezettségvállalásában foglaltaknak, a végzett gazdálkodási tevékenysége megfelelt a helyes gazdálkodási gyakorlatnak, gazdasági naplót vezetett, amelyet minden évben benyújtott az illetékes hatósághoz. Így az alperes is tisztában volt a felperes által folytatott gazdálkodással, amely ellen kifogás, panasz nem merült fel, azaz a felperes valójában 12,18 ha terület vonatkozásában tett eleget az 5 éves kötelezettségvállalásának. Az alperes a jogszabályok összefüggéseit helytelenül ítélte meg. Álláspontja szerint abból, hogy valaki nem érvényesíti a támogatás teljes összegére vonatkozó jogosultságát, nem lehet azt a következtetést levonni, hogy kötelezettségét sem teljesítette. A támogatás igénylésének feltétele, hogy a földterületek vonatkozásában betartsa a jogszabályok által előírt feltételeket és a helyes gazdálkodási gyakorlatot kövesse. Mindezek alapján álláspontja szerint az első fokú bíróság helyesen alkalmazta az EK rendelet 50. cikk (1) bekezdését döntése alapjaként. Kérte ezért az első fokú ítélet hatályában fenntartását.

Az R.2. 10. § (1)-(2) bekezdés értelmében: „A támogatásra jogosultnak a II. fejezetben részletezettek szerinti, az általa önkéntesen vállalt egyes célprogram(ok) előírásait a támogatási időszak teljes időtartama alatt be kell tartani. A támogatásra jogosultnak a teljes támogatási időszak alatt gazdaságának teljes területén be kell tartania a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” előírásait.”

A 796/2004. EK rendelet 12. cikk (1) bekezdés d) és f) pontjai alapján: „Az egységes kérelemnek a támogatási jogosultság megállapításához szükséges minden információt tartalmaznia kell, különösen az alábbiakat: d) a mezőgazdasági üzem összes mezőgazdasági parcellájának azonosítását lehetővé tevő adatok, hektárban kifejezett területük két tizedes jegy pontossággal, elhelyezkedésük, és adott esetben hasznosításuk, valamint arra vonatkozó információ, hogy a mezőgazdasági parcellát öntözik-e; f) a mezőgazdasági termelő nyilatkozata arról, hogy ismeri a szóban forgó támogatási rendszerre vonatkozó feltételeket.”

Az 50. cikk (3) bekezdése szerint: „Az 51. és 53. cikknek megfelelően alkalmazandó támogatáscsökkentések és támogatás köréből való kizárások sérelme nélkül, a területalapú támogatási rendszerek keretében benyújtott támogatási kérelmek esetében - az 1782/2003/EK rendelet IV. címének 6., 9., illetve 10c. fejezetében meghatározott, keményítőgyártásra szánt burgonyára, vetőmagra, illetve dohányra vonatkozó támogatás kivételével -, ha az egységes kérelemben bejelentett terület meghaladja az adott terménycsoportra meghatározott területet, a támogatást a szóban forgó terménycsoportra meghatározott terület alapján számítják ki.”

Az 51. cikk (1) bekezdés értelmében: "Amennyiben egy terménycsoport tekintetében az egyik területalapú támogatási rendszer keretében - a 73/2009/EK rendelet IV. címe 1. fejezetének 2. és 5. szakaszában, valamint az 1782/2003/EK rendelet IV. címének 10c. fejezetében meghatározott, keményítő-gyártásra szánt burgonyára, vetőmagra, illetve dohányra vonatkozó támogatás kivételével - bejelentett terület meghaladja az e rendelet 50. cikkének (3) és (5) bekezdésével összhangban meghatározott területet, a meghatározott terület alapján kiszámított támogatást a különbség kétszeresével csökkentik, ha ez a különbség 3 %-nál vagy 2 hektárnál nagyobb, de nem haladja meg a meghatározott terület 20 %-át. Amennyiben a különbség meghaladja a meghatározott terület 20 %-át, az érintett terménycsoportra területalapú támogatás nem adható."

A fentiekben rögzített tényállás és az idézett jogszabályok alapján a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

Az első fokú bíróság a kereseti kérelem és ellenkérelem keretei között helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a perbeni esetben tévedésből történt alul-igénylésre nem lehet a túlzott mértékű bejelentések esetére előírt támogatáscsökkentést, illetve kizárást alkalmazni. Az alperes maga sem hivatkozott arra, hogy a felperes ne tett volna eleget vállalatának, a helyes gazdálkodás követelményének. Az első fokú bíróság a tényekből helyes jogi következtetést vont le, a döntését alaposan indokolta, amit a Kúria is oszt, megismételni nem kívánja.

A Kúria csupán rögzíti, hogy nincs olyan következetes bírói gyakorlat, ami az alperes álláspontját megerősítené, tehát ami szerint kevesebb támogatás igénylése automatikusan a túligénylés szankcióit vonná maga után. A Kúria olyan esetekben foglalt állást, amikor valóban túligénylés történt, vagy az eredeti kérelemben rögzített növénytől eltérő mezőgazdasági terményre vonatkozott a kérelem (Kfv.VI.39.013/2009/6., Kfv.V.35.525/2011/5., és a Kfv.I.35.487/2011/3.).

Az első fokú ítéletet csupán azért kellett hatályon kívül helyezni és helyette új határozatot hozni, mert az első fokú bíróság - noha mindkét fokú közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezte - nem az első fokú hatóságot, hanem az alperest kötelezte új eljárásra. Ezt kellett korrigálni a Pp. 275. § (4) bekezdésében foglaltak alapján.

A Kúria a pervesztes alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes első fokú és felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. május 9.

**Dr. Darák Péter sk. tanácselnök, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet sk.
előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró**